

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ในบทนี้จะกล่าวถึงหัวข้อ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อประมวลแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2561 จำนวน 65 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 195 คน และหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน จำนวน 65 คน มีจำนวนทั้งสิ้น 260 คน
2. กลุ่มตัวอย่างจำนวน 160 คน คือ บุคลากรจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2561 จำนวนทั้งสิ้น 40 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 120 คน และ หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน จำนวน 40 คน วิธีการได้มาของกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มหลายขั้นตอน

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยได้ทำการสรุปเป็น 5 ตอน คือ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ภาพรวมและรายข้อ การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ตามความเห็นของผู้บริหารและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เพศชายมีจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 48.8 เพศหญิงมีจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 51.3 ผู้บริหาร จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 75 หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ผู้มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 18.8 ผู้มีประสบการณ์ในตำแหน่ง 5-10 ปี มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 ผู้มีประสบการณ์ในตำแหน่ง มากกว่า 10 ปี มีจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 46.3 โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 โรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5 โรงเรียนจากขนาดใหญ่ มีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 88.4 อยู่ในเกณฑ์การดำเนินงานกิจการนักเรียนในระดับมาก โดยมีการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการพัฒนาบุคลิกภาพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.7 รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมนักเรียน ร้อยละ 92.4 ด้านการแนะแนว ร้อยละ 87.6 และด้านการบริการสวัสดิการนักเรียน ร้อยละ 84.4 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาแต่ละด้านเป็นรายข้อ ผลปรากฏ ดังนี้

1) ด้านกิจกรรมนักเรียน พบว่า มีระดับการดำเนินงานมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ 100 โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน และโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมทัศนศึกษา คิดเป็นร้อยละ 99.4 รองลงมา มีระดับการดำเนินงานมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประเพณีสำคัญในท้องถิ่น 80.0 โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมอยู่ค่ายพักแรม 72.5 ตามลำดับ โดยภาพรวมมีการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 92.4 อยู่ในเกณฑ์การดำเนินงานกิจการนักเรียนในระดับมาก

2) ด้านการบริการสวัสดิการนักเรียน พบว่า มีระดับการดำเนินงานมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดเครื่องเขียน แบบเรียนบริการนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 98.8 โรงเรียนมีการจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียนที่ยากจนและขาดแคลน คิดเป็นร้อยละ 97.5 รองลงมา มีระดับการดำเนินงานมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีครูหรือเจ้าหน้าที่ประจำห้องพยาบาลตลอดเวลา คิดเป็นร้อยละ 80.0 ส่วนระดับการดำเนินงานปานกลาง ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดประกันชีวิตหมู่แก่นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 42.5 โดยภาพรวมมีการดำเนินงานด้านการบริการสวัสดิการนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.0 อยู่ในเกณฑ์การดำเนินงานกิจการนักเรียนในระดับมาก

3) ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการพัฒนาบุคลิกภาพ พบว่า มีระดับการดำเนินงานมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการออกกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 100.0 โรงเรียนมีการระดมทุนมาอะฮ์ร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 98.8 รองลงมา มีระดับการดำเนินงานมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมกายบริหารหน้าเสาธง คิดเป็นร้อยละ 72.5 โดยภาพรวมมีการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการพัฒนาบุคลิกภาพ คิดเป็นร้อยละ 92.7 อยู่ในเกณฑ์การดำเนินงานกิจการนักเรียนในระดับมาก

4) ด้านการแนะแนว พบว่า มีระดับการดำเนินงานมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการติดต่อผู้ปกครองของนักเรียนเพื่อแก้ไขปัญหา คิดเป็นร้อยละ 98.8 โรงเรียนมีการทำทะเบียนสะสมเก็บหลักฐานและประวัตินักเรียนเป็นรายบุคคล คิดเป็นร้อยละ 97.5 รองลงมา มีระดับการดำเนินงานมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมแนะแนวรายสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 73.1 และโรงเรียนมีการจัดหางานพิเศษให้นักเรียนทำเพื่อหารายได้คิดเป็นร้อยละ 63.8 โดยภาพรวมมีการดำเนินงานด้านการแนะแนวคิดเป็นร้อยละ 87.6 อยู่ในเกณฑ์การดำเนินงานกิจการนักเรียนในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี

1) ความคิดเห็นของผู้อำนวยการและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ที่มีเพศต่างกัน การดำเนินงานกิจการนักเรียนแตกต่างกัน โดยเพศหญิงมีการดำเนินงานมากกว่าเพศชายในสามด้าน คือ ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการพัฒนาบุคลิกภาพ และด้านการแนะแนว ยกเว้นด้านการบริการสวัสดิการนักเรียน เพศชายมีการดำเนินงานมากกว่าเพศหญิง

2) ความคิดเห็นของผู้อำนวยการและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ที่มีตำแหน่งต่างกัน การดำเนินงานกิจการนักเรียนแตกต่างกัน โดยผู้บริหารมีการดำเนินงานมากกว่าหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน สามเท่า ทั้ง 4 ด้าน

3) ความคิดเห็นของผู้อำนวยการและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน การดำเนินงานกิจการนักเรียนแตกต่างกัน โดยประสบการณ์มากกว่า 10 ปี กับประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี และประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี กับประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีการดำเนินงานใกล้เคียงกัน แต่ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีการดำเนินงานมากกว่าประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี สองเท่า

4) ความคิดเห็นของผู้อำนวยการและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน การดำเนินงานกิจการนักเรียนแตกต่างกัน โดยโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการดำเนินงานใกล้เคียงกัน แต่โรงเรียนขนาดกลางมีการดำเนินงานมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่สองเท่า

4. ผลการประมวลข้อเสนอแนวการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี

1) ด้านกิจกรรมนักเรียนมากที่สุด คือ ควรมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ร่องลงมาคือ มีการจัดกิจกรรมกีฬา มีการจัดกิจกรรมงานวิชาการ ส่งเสริมนักเรียนเรียนรู้ตามความถนัด และความสามารถของตนเอง ควรบูรณาการกิจกรรมนักเรียนทั้งด้านศาสนาและสามัญเพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และให้นักเรียนฝึกทำงานเป็นทีม โดยมอบหน้าที่ความรับผิดชอบให้สถานักเรียน อย่างเต็มความสามารถ ตามลำดับ สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่าควรเพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรมโฮมรูมให้มากขึ้น และกำหนดหัวข้อในการพูดคุยกับนักเรียนในแต่ละคาบ กิจกรรมชุมนุมควรมีการวางแผนการสอน การเลือกตั้งควรให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่ 6 เป็นประธานนักเรียน

2) ด้านการบริการสวัสดิการนักเรียนมากที่สุด คือ ควรจัดให้ทั่วถึงทุกๆด้าน และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีคูปองให้นักเรียนคนละ 1,000 บาท เพื่อซื้อเสื้อและอุปกรณ์การเรียน ตามลำดับ สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่าการบริการด้านสวัสดิการในตอนนี้มีความเหมาะสมแล้ว แต่ควรพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ให้ครอบคลุมมากขึ้นในเรื่องของห้องสุขา การจ้างงานนักเรียน การประกันชีวิตหมู่ การตรวจสอบสุขภาพนักเรียน และการผลิตน้ำดื่มสะอาดในโรงเรียน

3) ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการพัฒนาบุคลิกภาพ คือ จัดกิจกรรมอบรมคุณธรรม จริยธรรมเป็นประจำ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมค่ายคุณธรรม จริยธรรมประจำทุกปี และเชิญวิทยากรจากภายนอกเป็นครั้งคราวเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียน ตามลำดับ สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่าการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการพัฒนาบุคลิกภาพในตอนนี้มีความเหมาะสมแล้ว แต่ควรพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ให้ครอบคลุมมากขึ้น ในเรื่องเนื้อหา ความเข้มข้น และระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

4) ด้านการแนะแนว คือ โรงเรียนมีการจัดแนะแนวไปที่โรงเรียนอื่นๆ และให้โรงเรียน หรือมหาวิทยาลัย เข้ามาแนะแนวการศึกษาต่อนักเรียน ส่งเสริมการเรียนต่อในประเทศและต่างประเทศ และแนะแนวการศึกษาต่อนักเรียนเพื่อให้ได้เข้าสู่ระดับมหาวิทยาลัยให้มากขึ้น ตามลำดับ สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่าการการแนะแนว ควรพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ให้ครอบคลุมมากขึ้น และควรหาบุคลากรที่จบการศึกษาด้านการแนะแนวโดยตรงมาทำหน้าที่ในส่วนนี้ การติดตาม

ข่าวสารการรับสมัครศึกษาต่อทุนการศึกษา และการสร้างช่องทางในการติดตามนักเรียนที่จบการศึกษาแล้ว

5.2 การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง พัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. ระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ตามความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียนทั้ง 4 ด้านดังนี้

1) ด้านกิจกรรมนักเรียน มีระดับการดำเนินงานมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาอิสลาม โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน และโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมทัศนศึกษา โดยภาพรวมมีการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน อยู่ในเกณฑ์การดำเนินงานกิจการนักเรียนในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของทิพวรรณ จารุวิภาค (2550) ได้ศึกษา เรื่อง การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในเครือภคินีคณะธิดาแม่พระองค์อุปถัมภ์ในประเทศไทย พบว่า ผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนโดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านงานบริการ ด้านงานปกครอง ด้านงานแนะแนว และด้านกิจกรรมนักเรียน อยู่ในระดับสูง

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าเนื่องจากอิสลามให้ความสำคัญกับวันสำคัญต่างๆ เช่น วันฮารีรายออิดิลฟิฏรี วันฮารีรายออิดิลอฎฮา ในเรื่องการทำบุญประโยชน์ อิสลามก็ให้ความสำคัญถึงการช่วยเหลือผู้อื่น การสร้างคุณประโยชน์แก่ผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นคุณประโยชน์เชิงรูปธรรมหรือนามธรรมก็ตาม โดยไม่หวังผลตอบแทนใดๆ เว้นแต่เพื่อแสวงหาความโปรดปรานของอัลลอฮ์ ส่วนการจัดกิจกรรมทัศนศึกษา อิสลามสนับสนุนการเดินทางไปบนแผ่นดิน เพื่อมองสิ่งต่างๆที่อัลลอฮ์ สร้างขึ้น ดังที่อัลลอฮ์ ทรงตรัส ความว่า “พระองค์คือผู้ทรงทำแผ่นดินนี้ให้ราบเรียบสำหรับพวกเจ้า ดังนั้นจงสัญจรไปตามขอบเขตของมันและจงบริโภคจากปัจจัยยังชีพของพระองค์ และยังพระองค์เท่านั้นการฟื้นคืนชีพ” (อัลมุลก : 15)

2) ด้านการบริการสวัสดิการนักเรียน มีระดับการดำเนินงานมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดเครื่องเขียน แบบเรียนบริการนักเรียน โรงเรียนมีการจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียนที่ยากจนและขาดแคลน รongลงมา มีระดับการดำเนินงานมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีครูหรือเจ้าหน้าที่ประจำห้องพยาบาลตลอดเวลา โดยภาพรวมมีการดำเนินงานด้านการบริการสวัสดิการนักเรียน อยู่ในเกณฑ์การดำเนินงานกิจการนักเรียนในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉัตรชัย แสงจันทร์ (2555) ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 พบว่า ระดับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล ทำให้สามารถจัดบริการส่วนนี้ให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดี ส่วนการจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียนที่ยากจนและขาดแคลน เป็นการช่วยเหลือนักเรียนที่ลำบากสอดคล้องกับหลักคำสอนของอิสลาม คือ อัล-เศาะตะตะเกาะฮฺ คือ สิ่งที่มีมอบให้แก่ผู้ที่ยากจนและขัดสนในรูปแบบของทรัพย์สิน โดยหวังเพียงผลบุญจากอัลลอฮฺ ﷻ และอัลลอฮฺ ﷻ ทรงตรัส ความว่า “อุปมาบรรดาผู้บริจาคทรัพย์ของพวกเขาในหนทางของอัลลอฮฺนั้น ดังอุปมาเมล็ดพืชเมล็ดหนึ่งซึ่งออกขึ้นมา 7 รวง ซึ่งในแต่ละรวงมี 700 เมล็ด และอัลลอฮฺจะทรงเพิ่มพูนแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์อีกและอัลลอฮฺทรงเป็นผู้กว้างขวางผู้ทรงรอบรู้” (อัลบะเกาะเราะฮฺ : 261)

3) ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการพัฒนาบุคลิกภาพ มีระดับการดำเนินงานมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการออกกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตาม โรงเรียนมีการละหมาดญะมาอะฮฺร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน โดยภาพรวมมีการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการพัฒนาบุคลิกภาพ อยู่ในเกณฑ์การดำเนินงานกิจการนักเรียนในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของดนตรี บุญสี (2546) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า มีการปฏิบัติงานด้านงานกิจการนักเรียนในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วณิชย์ เอื้อน้อมจิตต์กุล (2556) ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนจิวรายบุญมีรังสฤษฏ์ พบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนจิวรายบุญมีรังสฤษฏ์ ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าสอดคล้องกับคำสอนอิสลามอัลลอฮฺ ﷻ ทรงตรัส ความว่า “และจงให้มีขึ้นจากพวกเจ้า ซึ่งคณะหนึ่งที่จะเชิญชวนไปสู่ความดีและใช้ให้กระทำการที่ชอบและห้ามมิให้กระทำการที่มิชอบและชนเหล่านี้แหละพวกเขาคือผู้ได้รับความสำเร็จ” (อาลิอิมรอน : 104) โรงเรียนมีการละหมาดญะมาอะฮฺร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน เป็นเรื่องที่ยุทธศาสนิกชนสนับสนุนส่งเสริมให้มุสลิมมีการละหมาดร่วมกัน ถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก และปฏิบัติตามคำสั่งใช้ตามอัลกุรอานและสุนนะฮฺของท่านนบี ﷺ ท่านนบี ﷺ ได้กล่าวว่า “การละหมาดในรูปแบบญะมาอะฮฺจะได้รับผลตอบแทนดีกว่าการละหมาดคนเดียวถึงยี่สิบเจ็ดเท่า” (บันทึกโดยบุคอรี)

4) ด้านการแนะแนว มีระดับการดำเนินงานมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการติดต่อผู้ปกครองของนักเรียนเพื่อแก้ไขปัญหา โรงเรียนมีการทำทะเบียนสะสมเก็บหลักฐานและประวัตินักเรียนเป็นรายบุคคล โดยภาพรวมมีการดำเนินงานด้านการแนะแนว อยู่ในเกณฑ์การดำเนินงานกิจการนักเรียนในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของภิญโญ เฟิงดา (2550) ได้ศึกษา เรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน ในจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน การศึกษาเอกชน ในจังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าสอดคล้องกับคำสอนของอิสลาม อัลลอฮฺ ﷻ ทรงตรัส ความว่า “และจงปรึกษาหารือกับพวกเขาในกิจการทั้งหลาย ครั้นเมื่อเจ้าได้ตัดสินใจแล้ว ก็จง

มอบหมายแต่อัลลอฮ์เถิด แท้จริงอัลลอฮ์ทรงรักใคร่ผู้มอบหมายทั้งหลาย” (อาลี อิมรอน : 159) โรงเรียนมีการทำทะเบียนสะสมเก็บหลักฐานและประวัตินักเรียนเป็นรายบุคคล ถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง จำเป็นต้องรู้จักผู้เรียนแต่ละคนว่ามีความสนใจ มีความสามารถ หรือมีความถนัดทางด้านใด สอดคล้องกับคำสอนอิสลาม เรื่องการตะฮารูฟ (การทำความรู้จัก) กัน

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี โดยจำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์และขนาดของโรงเรียน

ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี โดยจำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์และขนาดของโรงเรียน พบว่าแตกต่างกัน

1) ความคิดเห็นของผู้อำนวยการและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ที่มีเพศต่างกัน การดำเนินงานกิจการนักเรียนแตกต่างกัน โดยเพศหญิงมีการดำเนินงานมากกว่าเพศชายในสามด้าน คือ ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการพัฒนาบุคลิกภาพ และด้านการแนะแนว ยกเว้นด้านการบริการสวัสดิการนักเรียน เพศชายมีการดำเนินงานมากกว่าเพศหญิง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉัตรชัย แสงจันทร์ (2553) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 พบว่า ระดับการบริหารกิจการนักเรียนตามสถานภาพทางเพศ เพศหญิงสูงกว่าเพศชาย

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้อำนวยการและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนแตกต่างกัน โดยเพศหญิงมีการดำเนินงานมากกว่าเพศชายในสามด้าน คือ ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการพัฒนาบุคลิกภาพ และด้านการแนะแนว อาจเป็นเพราะการดำเนินงานทั้งสามด้านนั้น ต้องอาศัยความละเอียดอ่อนของเพศหญิงในการดำเนินงาน และการดำเนินงานหลายกิจกรรมต้องมีความใกล้ชิดกับนักเรียน ซึ่งในเรื่องการอบรมบ่มเพาะประชาชาติเป็นลักษณะสำคัญที่มีในเพศหญิง ส่วนเพศชายมีการดำเนินงานด้านการบริการสวัสดิการนักเรียน มากกว่าเพศหญิง อาจเป็นเพราะ งานบริการสวัสดิการส่วนใหญ่เป็นการดำเนินงานช่วงระยะเวลาสั้นๆ และไม่ต้องอาศัยความใกล้ชิดกับนักเรียนมาก อีกทั้ง การดำเนินกิจกรรมต่างๆเป็นการอำนวยความสะดวกในโรงเรียน ซึ่งเพศชายสามารถดำเนินงานได้ดีกว่าเพศหญิง

2) ความคิดเห็นของผู้อำนวยการและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ที่มีตำแหน่งต่างกัน การดำเนินงานกิจการนักเรียนแตกต่างกัน โดยผู้บริหารมีการดำเนินงานมากกว่าหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน สามเท่า ทั้ง 4 ด้าน สอดคล้องกับผลการวิจัยของดนตรี บุญลี (2546) ได้ศึกษา เรื่อง สภาพการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนโรงเรียน

ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ข้าราชการครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้อำนวยการและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนแตกต่างกัน โดยผู้บริหารมีการดำเนินงานมากกว่าหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน สามเท่า ทั้ง 4 ด้าน อาจเป็นเพราะ อะมานะฮ์ (ความรับผิดชอบ) ที่ยิ่งใหญ่ของผู้อำนวยการในการดำเนินงานกิจการนักเรียน ในฐานะผู้นำสถานศึกษา ผู้นำในการบริหาร ทำให้มีการดำเนินงานกิจการนักเรียนทั้ง 4 ด้าน มากกว่าหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน

3) ความคิดเห็นของผู้อำนวยการและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน การดำเนินงานกิจการนักเรียนแตกต่างกัน โดยประสบการณ์มากกว่า 10 ปี กับประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี และประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี กับประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีการดำเนินงานใกล้เคียงกัน แต่ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีการดำเนินงานมากกว่าประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี สองเท่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของถวัลย์ สาหร่ายทอง (2548) ได้ศึกษา เรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และ 4 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี พบว่า สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน และผู้มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้อำนวยการและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนแตกต่างกัน โดยประสบการณ์มากกว่า 10 ปี กับประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี และ ประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี กับประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีการดำเนินงานใกล้เคียงกัน เนื่องจาก ทั้งสองกลุ่มมีประสบการณ์ในการทำงานไม่แตกต่างกันมาก จึงทำให้มีการดำเนินงานใกล้เคียงกัน แต่ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีการดำเนินงานมากกว่าประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี สองเท่า เนื่องจากประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกันมาก ส่งผลต่อวิสัยทัศน์และการดำเนินงานกิจการนักเรียน ผู้อำนวยการและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน ที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี จึงดำเนินได้งานมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี

4) ความคิดเห็นของผู้อำนวยการและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน การดำเนินงานกิจการนักเรียนแตกต่างกัน โดยโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการ

ดำเนินงานใกล้เคียงกัน แต่โรงเรียนขนาดกลางมีการดำเนินงานมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่สองเท่า สอดคล้องกับการวิจัยของ ดนตรี บุญลี (2546) ได้ทำวิจัยเรื่อง สภาพการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมแตกต่างกัน โดยข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดกลาง และข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้อำนวยการและหัวหน้าฝ่ายกิจกรรมนักเรียน ที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนแตกต่างกัน กัน โดยโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการดำเนินงานใกล้เคียงกัน เนื่องจาก ทั้งสองกลุ่ม มีขนาดของโรงเรียนไม่แตกต่างกันมาก ทำให้มีการดำเนินงานใกล้เคียงกัน แต่โรงเรียนขนาดกลางมีการดำเนินงานมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่สองเท่า อาจเป็นเพราะ โรงเรียนขนาดกลางมีจำนวนนักเรียน บุคลากรและมิงบประมาณเพียงพอ ทำให้สามารถดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนได้มากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ที่อาจดูแลนักเรียนและบุคลากรไม่ทั่วถึง เนื่องจากมีจำนวนมาก

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งนี้

ข้อค้นพบจากงานวิจัยครั้งนี้ ที่พบว่ามีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนในแต่ละข้อ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ดังนี้

1. ด้านกิจกรรมนักเรียน โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมประเพณีสำคัญในท้องถิ่น และกิจกรรมอยู่ค่ายพักแรมมากขึ้น
2. ด้านการบริการสวัสดิการนักเรียน โรงเรียนควรมีการจัดประกันชีวิตตะกาฟุลหมู่แก่นักเรียน
3. ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการพัฒนาบุคลิกภาพ โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมกายบริหารหน้าเสาธง
4. ด้านการแนะแนว โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมแนะแนวรายสัปดาห์ และมีการจัดหางานพิเศษให้นักเรียนทำเพื่อหารายได้

ข้อเสนอแนะในการจัดทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จากโรงเรียนของรัฐและเอกชน และมีการเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่น
2. ควรมีการศึกษาการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในกรอบแนวคิดทฤษฎีอื่นที่มีความครอบคลุมทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ
3. ควรมีการวิจัยคุณภาพเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เพื่อศึกษารูปแบบการดำเนินงานเชิงลึกมากยิ่งขึ้น

Prince of Songkla University
Pattani Campus